CENA MAREK 2.000.000.

№ 1. BIELSK PODLASKI, w KWIETNIU 1924 r. Rok I

ZDROWIE I SIŁA

JEDNODNIÓWKA.

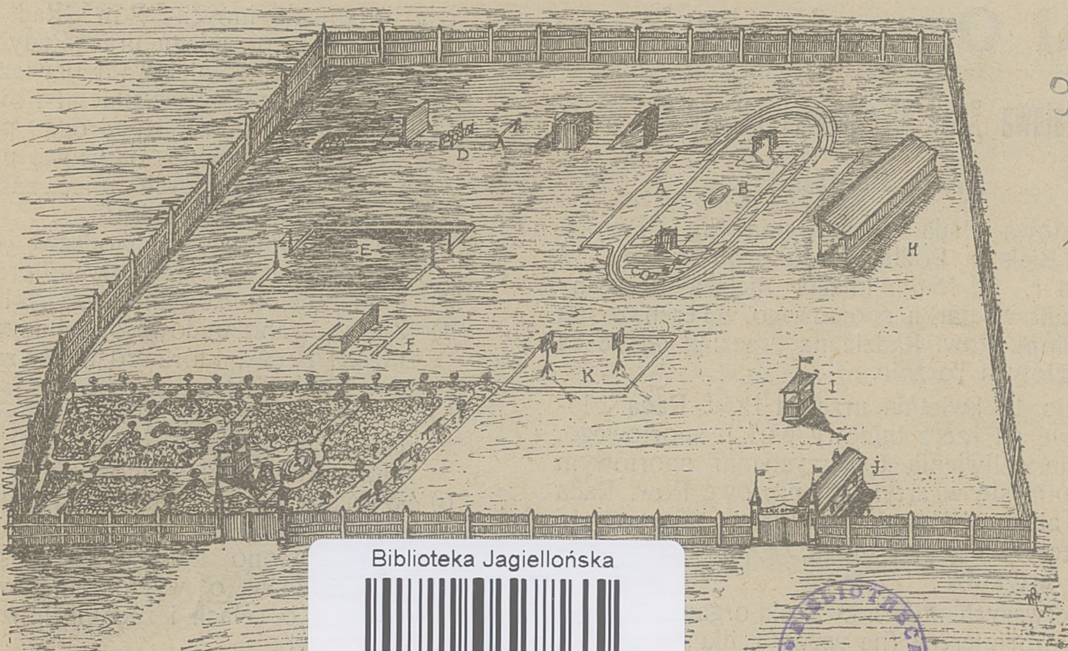
Poświęcona sprawie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży.

TREŚĆ JEDNODNIÓWKI:

PROJEKT PARKU SPORTOWEGO

W BIELSKU PODLASKIM.

Wykonał inż. W. ŻARNIEWICZ.

OBJAŚNIENIA:

A=bieżnia 100 metrowa, B=główne boisko piłki nożnej wraz z bieżnią lekkoatletyczną, C=urządzenia lekkoatletyczne (skok w wyż z rozbiegiem i o tyczce, skok w dal z rozbiegiem), D=tor przeszkód dla organizacji wojskowo-wychowawczych, E=boisko treningowe, F=kort tenisowy, G=park, H=trybuna dla publiczności, I=budka dla orkiestry, J=szatnie, K=plac do gier ruchowych. (Patrz art. na stron. 7).

Kilka słów do czytelników.

Nie zważając na duże trudności natury technicznej, przystępujemy do wydawania własnego organu pod nazwą: „Zdrowie i Siła“ w tej myśli, że wydawnictwo to przyczyni się do spopularyzowania idei wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego na terenie powiatu Bielskiego.

Wszelkie przejawy życia organizacji, pracujących nad wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym młodzieży, znajdą swój wyraz na łamach naszego pisma, które będzie udzielać swego miejsca również pokrewnym zrzeszeniom kulturalno-oświatowym.

Pomni tego, by idea wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego zdobywała jaknajwięcej zwolenników, zapewniamy wszelką pomoc i opiekę organizującym się na terenie powiatu zrzeszeniom, które w imię wspólnej idei rozpoczną pracę, jak również będziemy w miarę możności uwzględniać potrzeby sąsiednich powiatów, nieposiadających własnego organu prasowego.

Utrzymując jaknajściślejszą łączność z szerszym światem sportowym, podawać będziemy wiadomości z całej Polski i z ważniejszych wydarzeń zagranicznych.

Wolni od wszelkich ubocznych wpływów, czy sympatji, będziemy się starać o rzeczowe omawianie każdej kwestji, jaką przyniesie fala życia codziennego.

Do współpracy zapraszamy wszystkich tych, którym rozwój fizyczny leży na sercu. Wyrozumiali na uzasadnioną krytykę, prosimy o poparcie i podtrzymanie naszego pisma.

Na razie wypuszczamy pierwszy numer pisma jako jednodniówkę, w przyszszłości zaś wychodzić ono będzie raz na miesiąc pod tą samą nazwą.

Redakcja.

Dział Organizacyjny.

Powiatowe Rady Wychowania Fizycznego.

Bielsk Podlaski.

Powiatowa Rada Wychowania Fiz. i Przysp. Wojsk. w Bielsku Podlaskim uzyskała w dn. 15 marca 1924 r. od Rady miasta Bielska obszerny teren na budowę parku sportowego. Teren został wydzierżawiony Pow. Radzie na przeciąg lat 18 za opłatą 10 złotych rocznie.

W dniu 13 kwietnia urządza Pow. Rada 2 loterjy fantowe na rzecz budowy parku sportowego.

Dla umożliwienia towarzystwom sportowym zaopatrywania się w artykuły sportowe Pow. Rada zorganizowała składnicę przyborów sportowych, gdzie sportowcy będą się mogli zaopatrywać w potrzebne im artykuły.

W pierwszych dniach kwietnia organizuje Pow. Rada kurs szermierczy (na szpady) dla organizacji wojskowo-wychowawczych Bielska i okolic.

Brześć n./Bugiem.

Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Brześciu n/Bugiem rozwija się bardzo pomyślnie, co świadczy nader pochlebnie o zrozumieniu doniosłości pracy P. W. przez miejscowe społeczeństwo.

Dla orjentacji innych Pow. Rad podajemy garść szczegółów z przebiegu prac Rady Brzeskiej.

1) Pow. Rada zainicjowała nawiązanie kontaktu pomiędzy wszystkiemi Pow. Radami na terenie D. O. K. drogą przesyłania sobie wzajemnego odpisów protokułów i uchwał, mogących mieć zastosowanie także i na innym terenie.
2) Postanowiono wydać odezwę do społeczeństwa, nawołującą do współpracy z Radą.
3) Postanowiono zorganizować cykl odczytów.
4) Zainicjowano budowę strzelnicy dla organizacji P. W., która zostanie zakończona dn. 15/V 1924 r.
5) Postanowiono zakupić kilka sztucerków, celem przyjścia z pomocą stowarzyszeniom, które będą je mogły spłacać ratami.
6) Wybrano Komisję budowy boiska sportowego w Brześciu.
7) Postanowiono uprosić płk. Osmólskiego z Warszawy o wygłoszenie w Brześciu odczytu o celach i zadaniach wychowania fizycznego.

Pow. Rady na terenie D. O. K. IX.

Na terenie D. O. K. IX (Brześć) zorganizowały się ostatnio Pow. Rady: w Słonimie, Białej Podlaskiej, Łunińcu, Prużanach, Pińsku, Nowogródku, Stolinie i Siedlcach.

Bliższy kontakt z wyżej wskazanemi Radami zostanie nawiązany w najbliższym czasie.

Organizacje wojskowo-wychowawcze na terenie powiatu bielskiego.

Hufce szkolne.

W Bielsku Podlaskim istnieje Hufiec szkolny im. ks. Józefa Poniatowskiego, który liczy 65 członków. Hufiec szkolny posiada własną organizację sportową, t. zw. Gimnazjalny Klub Sportowy „Legja“, w którym są czynne 3 sekcje: 1) piłki nożnej, 2) lekkoatletyczna, 3) strzelecka. Prezesem Gimn. Klubu Sp. „Legja“ jest dyr. gimnazjum p. E. Sojecki.

Hufiec szkolny ćwiczy się pod kierunkiem oficera instrukcyjnego.

Organizuje się Hufiec szkolny w gimnazjum państwowym im. I. Kraszewskiego w Drohiczynie nad Bugiem.

Harcerstwo.

Harcerstwo na terenie powiatu bielskiego obejmuje młodzież gimnazjalną, zorganizowaną w drużynę, oraz młodzież t. zw. preparandy w Bielsku.

Przewodniczącym Harcerstwa jest p. Franciszek Kulikowski.

Związek Strzelecki.

Związek Strzelecki na terenie powiatu bielskiego jest zorganizowany w obwód, liczący obecnie 3 oddziały: 1) w Bielsku Podlaskim, 2) w Siemiatyczach i 3) w Białowieży. Najczynniejszym jest oddział w Bielsku Podl., który prowadzi systematyczne ćwiczenia w niedziele i święta pod kierunkiem oficera instrukcyjnego.

Przy oddziale Zw. Strz. powstaje sekcja sportowa, która będzie uprawiała piłkę nożną i lekką atletykę.

Prezesem Obwodu jest rejent p. Ksepko Władysław. Prezesem Oddziału bielskiego p. Forkasiewicz.

W Siemiatyczach szeregi czynnych członków Oddziału przerzedziły się wskutek powołania do czynnej służby roczników: 1902 i 1903.

Oddział prowadzi ćwiczenia pod kierunkiem instruktora Libolda.

W projekcie jest wybudowanie własnego boiska sportowego i uruchomienie własnej sekcji sportowej.

Prezesem Oddziału Siemiatyckiego jest hr. Ciecierski.

Oddział w Białowieży przechodzi kryzys organizacyjny. Prezesem Oddziału jest inż. Gadomski.

Przewidziane jest powołanie do życia w najbliższym czasie kilku nowych środowisk pracy strzeleckiej.

Popierajcie jedyne na terenie powiatu bielskiego pismo: „Zdrowie i Siła“, poświęcone wychowaniu fizycznemu i życiu kulturalno-oświatowemu.

Komunikaty

Powiatowej Rady Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

I. Dnia 18 stycznia 1924 r. ukonstytuowała się Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego z siedzibą w Bielsku-Podlaskim.

W skład Rady wchodzą:

Starosta Wężyk Józef jako przewodniczący,

D-ca Garnizonu, pułk. Kobordo Fabjan jako wice-przewodniczący,

Oficer Instrukcyjny, por. Kawalec Tadeusz jako sekretarz,

Prokurent Banku dla Handlu i Przemysłu Czajewicz Jan jako skarbnik.

Lekarz powiatowy dr. Złotnicki Stanisław jako członek,

Burmistrz m. Bielska inż. Żarniewicz Władysław jako członek,

Dyrektor gimnazjum Sojecki Edmund jako członek,

Prezes Związku Strzeleckiego p. Ksepko Władysław jako członek,

Przewodniczący Harcerstwa — p. Kulikowski Franciszek jako członek.

II. Dla przeprowadzenia programu pracy wyłoniła Powiatowa Rada z pośród siebie 3 komisje:

1) propagandowo-odczytową—przewodniczący por. Kawalec Tadeusz,
2) budowy parku sportowego—przewodniczący inż. Zarniewicz Władysław,
3) finansową—przewodn. p. Czajewicz Jan.

Komisje mają prawo kooptacji członków z poza grona osób, wchodzących w skład Powiatowej Rady.

III. Wniesiony został do statutu Pow. Rady następujący punkt:

Kontrolę rachunkowości Pow. Rady przeprowadza Komisja Rewizyjna, złożona z 3 członków i 2 zastępców, zaproszonych z poza członków Powiatowej Rady.

Komisja Rewizyjna dokonuje kontroli rachunkowości Pow. Rady w kalendarzowych okresach kwartalnych, każdego pierwszego nowego kwartału.

IV. Zaproszono do Komisji Rewizyjnej Powiatowej Rady:

1) dyr. Banku Związków Ziemian p. Banaszewskiego,
2) majora Gołko,
3) ks. prefekta Olszewskiego.

V. Staraniem Powiatowej Rady Wychowania Fizycznego zostaną zorganizowane w bieżącym roku następujące popisy sportowe:

1) Dnia 13 kwietnia **bieg okrężny** o mistrzostwo Bielska,
2) Dnia 3-go maja **zawody lekkoatletyczne**,
3) Dnia 11 maja **pięciobój wojsk.-sportowy** dla organizacji wojskowo-wychowawczych.

VI. Dnia 8-go i 9-go czerwca organizuje Pow. Rada Wych. Fizyczn. i P. W. pierwsze doroczne Igrzyska Sportowe.

Program Igrzysk Sportowych:

1) zawody piłki nożnej,
2) zawody lekkoatleczne, a mianowicie:
biegi: 100, 200, 400, 1500 mtr. sztafeta 4×100
skoki: w dal z rozbiegiem, w wyż z rozbiegiem, o tyczce,
rzuty: oszczepem, dyskiem, kulą, granatem.
3) Konkurs strzelecki na 100 mtr.
4) Marsz z obciążeniem.

VII. Powiatowa Rada Wych. Fiz. i Przysposobienia Wojskowego funduje **nagrodę wędrowną** dla tej organizacji wojskowo-wychowawczej, która zdobędzie największą sumę punktów w Igrzyskach Sportowych. Regulamin nagrody zostanie dodatkowo ogłoszony.

VIII. Zatwierdzony został następujący regulamin wewnętrzny Pow. Rady:
1) Członkowie Rady winni się zbierać punktualnie w oznaczonej godzinie.
2) Nieobecność na posiedzeniu Rady winna być pisemnie usprawiedliwiona. Brak usprawiedliwienia powoduje karę 2 złotych polskich.
3) Czas przemawiania na posiedzeniu za wyjątkiem referenta może trwać nie dłużej jak 5 minut.
4) O terminie posiedzenia Pow. Rady winni być członkowie Rady zawiadamiani najmniej na 24 godziny przed terminem.

IX. Powiatowa Rada wystowała petycję do Rady Miejskiej i do Sejmiku Powiatowego o udzielenie jej jednorazowego subsydjum w wysokości 300 złotych polskich na rzecz budowy parku sportowego w Bielsku-Podlaskim.

X. W niedzielę, 13-go kwietnia odbędzie się loterja fantowa na dochód Powiatowej Rady.

Komunikat Komisji propagandowo-odczytowej Powiatowej Rady Wych. Fiz. i P. W.

W czasie od dnia 27 marca do dnia 30 kwietnia 1924 r. zostanie wygłoszony w Klubie Obywatelskim w Bielsku-Podlaskim cykl odczytów z dziedziny przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego.

We czwartek, dnia 27 marca 1924 r.
„Idea Obrony Państwa“ — wygłosi por. T. Kawalec.

W poniedziałek, dnia 31 marca 1924 r.
„Wpływ ukształtowania granic Polski na system obronny Państwa“—wygłosi p. Jan Czajewicz.

W poniedziałek, 7 kwietnia 1924 r.
„Hygjena sportu“ — wygłosi dr. Szaykowski z Białegostoku.

We wtorek, dnia 15 kwietnia 1924 r.
„Przysposobienie wojskowe u nas, a zagranicą“ — wygłosi kpt. Józef Szczepanowski z Brześcia n/Bugiem.

We środę, dnia 15 kwietnia 1924 r.
„Wychowanie fizyczne, jako podstawa zdrowia społeczeństwa“ — wygłosi por. T. Kawalec.

Cele i zadania powiatowych rad wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

W ciągu pierwszych lat pokojowej pracy, jaką nam przyniosła szczęśliwie zakończona wojna polsko-bolszewicka, idea przysposobienia wojskowego obywateli kraju do szczytnych zadań obrony Ojczyzny poczyniła znaczne postępy.

Wystarczy tylko spojrzeć na te nieprzeliczone szeregi młodych ludzi, ćwiczących się karnie w ramach organizacji wojskowo-wychowawczych, na te pulsujące życiem obozy letnie i zimowe, na ogromny wzrost zainteresowania się wszelkiego rodzaju sportami, zaprawiającemi ciało do przyszłych trudów wojennych, by nabrać tego przekonania, że weszliśmy na drogę pozytywnej pracy dla ugruntowania granic Państwa i utrwalenia niepodległości.

Jednym z głównych braków dotychczasowej akcji było nieskoordynowanie pracy władz i społeczeństwa, to też z uznaniem powitano wszędzie inicjatywę Ministerstwa Spraw Wojskowych i D. O. K. stworzenia takiej instytucji, któraby umożliwiła jaknajdalej idącą współpracę władz ze społeczeństwem.

Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego jest właśnie tą instytucją, która ideę współpracy ma realizować.

Jak z samej nazwy wynika, głównym zadaniem Powiatowej Rady jest współpraca władz z organizacjami wojskowo-wychowawczymi nad stworzeniem typu polaka o wysoko rozwiniętym poczuciu patryotyzmu, wyposażonego w te zalety natury moralnej, fizycznej i bojowej, które mogą zapewnić Państwu utrzymanie niezawisłości politycznej, a społeczeństwu, prawdziwą tężyznę fizyczną i moralną.

Korzyści jakie daje ta współpraca są natury moralnej i rzeczowej. Postaramy się to wyjaśnić.

Poczynania jednostki, lub organizacji, spotykają się zawsze z niedowierzaniem, nieufnością, lnb w najlepszym razie z obojętnością tych, czy innych grup społecznych, natomiast akcja, spoczywająca w rękach najwybitniejszych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa i władz i pozbawiona charakteru osobistego, czy politycznego, nabiera siłą rzeczy większej powagi, zdolna jest przy celowej i harmonijnej współpracy zdobyć prawo obywatelstwa dla idei wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

A młodzież, czując za sobą nie chłodny mur uprzedzenia lub obojętości (jak to często miało dotąd miejsce), lecz żywe zainteresowanie się starszego społeczeństwa, z większym zapałem i ochotą porać się będzie z trudnościami, mając tę pewność, że ze strony Powiatowej Rady znajdzie zawsze czynne poparcie i opiekę.

Praktyczne korzyści z istnienia takiej, jak Powiatowa Rada instytucji nie dadzą się wprost ocenić.

Dość wspomnieć o tem, że Pow. Rada może podejmować poważniejsze prace (budowa stadjonów sportowych, strzelnic i t. d.) przekraczające granice sił poszczególnych organizacji, że łatwiej jej zdobyć większe na ten cel fundusze, że łatwiej może usuwać przeszkody techniczne, wyjednywać pewne ulgi i pomoce u władz centralnych, prędzej i skuteczniej potrafi roztoczyć kontrolę nad stowarzyszeniami, i ich racjonalnym kierunkiem pracy, a mając do swego rozporządzenia takie czynniki, jak administrację, samorząd, wojsko i szkolnictwo może mniejszym nakładem pracy i energji osiągnąć poważniejsze wyniki.

Na program działalności Powiatowej Rady muszą się złożyć trzy czynniki:

a) propaganda,
b) organizacja wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego,
c) akcja finansowa.

Propaganda, to jedna z najważniejszych dziedzin pracy Powiatowej Rady, gdyż od jej należytego zorganizowania zależeć będzie skala wpływów, jaką głoszone przez Powiatową Radę hasła zdobędą w społeczeństwie.

Tu na pierwszym planie musi być:

1) Zapoznanie wszystkich instytucji, a także wpływowych osób z celami i zadaniami Pow. Rady drogą wydania zwięzłego i jasnego komunikatu.
2) Zorganizowanie w siedzibie Powiatowej Rady cyklu odczytów z dziedziny przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, w których rozwinięte byłyby ogólne zasady, podane w komunikacie.
3) Po zapoznaniu się głównego centrum w powiecie z ideą przysposobienia wojskowego należałoby powtórzyć cykl odczytów i w innych, większych, czy mniejszych miasteczkach powiatu.
4) Zwrócenie większej uwagi na sfery dotąd najbardziej pod względem rozwoju fizycznego zacofane, t. j. na element chłopski, przez wygłoszenie dobrze przygotowanych, trafiających siłą życiowej argumentacji do przekonania odczytów na większych zjazdach wójtów, sołtysów, kółek rolniczych i t. d.
5) Wykorzystania większych zjazdów nauczycielskich dla zorjentowania nauczycieli w zagadnieniach pracy P. W., mając to na względzie, że należycie uświadomiony nauczyciel może być najlepszym krzewicielem i organizatorem wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w środowisku swojej pracy.
6) Wydawanie perjodocznych jednodniówek z okazji większych uroczystości, w których winny znaleźć odbicie przejawy działalności organizacji i zrzeszeń, pracujących w dziedzinie P. W. W miarę możności celowem może być wydawanie własnego organu poświęconego idei P. W.

W organizacji wychowania fizycznego zwrócić należałoby uwagę na następujące sprawy:

1) Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego winna czuwać nad tem, by sport, jako jedna z gałęzi wychowania fizycznego nie był wypaczany, lecz by dawał maximum korzyści. Wpływ na to może mieć fachowy lekarz, jako członek Rady, oraz akcja uświadamiająca, prowadzona drogą racjonalnej metodyki ćwiczeń.
2) Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego winna organizować doroczne igrzyska sportowe jako święto wychowania fizycznego, dla wszystkich organizacji wojskowo-wychowawczych. Pożądanem jest urządzanie pod egidą Rady biegów okrężnych, na przełaj pięciobojów wojskowo - sportowych, konkursów strzeleckich i t. d.
3) Ufundowanie przez Powiatową Radę Wychowania Fizycznego nagrody wędrownej dla zwycięskiej w igrzyskach sportowych organizacji w. w., może się stać silnym bodźcem do pracy.
4) Stworzenie składnicy sportowej, zaopatrującej wszystkie organizacje w potrzebne im artykuły sportowe odciąży zrzeszenia sportowe i ułatwi im pracę.
5) Przeprowadzenie budowy stadjonu sportowego, posiadającego conajmniej boisko do piłki nożnej, bieżnie do lekkiej atletyki, tor przeszkód i należycie urządzoną szatnię, umożliwi racjonalną pracę nad wychowaniem fizycznym młodzieży.
6) Pomoc w zakładaniu boisk sportowych po innych miastach i miasteczkach w powiecie.
7) Przeprowadzenie budowy strzelnicy dla rozwoju strzelectwa.

Sprawa organizacji sportu łączy się bardzo ściśle z drugą niemniej ważną sprawą, t. j. z akcją finansową, która winna dostarczyć środków, potrzebnych do zrealizowania pierwszej i drugiej części programu. W tym celu musi kierownictwo akcją spoczywać w rękach osoby przedsiębiorczej, umiejącej wyszukiwać najlepsze źródła dochodów. Najbardziej nadaje się do eksploatacji zima, gdyż daje możność urządzania zabaw na rzecz Powiatowej Rady, koncertów, przedstawień, oraz ślizgawki. Latem urządzanie loterji fantowych, i racjonalna eksploatacja widowisk sportowych mogą zapewnić znaczniejsze dochody. Niechaj jako przykład posłuży to, że Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego powiatu Bielskiego zdobyła w ciągu niespełna miesiąca swego istnienia półtora miljarda marek, drogą zorganizowania całego szeregu imprez dochodowych.

Takby mniej - więcej wyglądał program konkretnej działalności Powiatowych Rad Wychowania Fizycznego na najbliższy okres czasu.

Tadeusz Kawalec, por.

Zbliża się termin Wszechświatowej Olimpjady w Paryżu, w której będą reprezentowane barwy Polski.

Składajcie ofiary na fundusz Olimpijski.

Znaczenie wychowania fizycznego i wojskowego dla Państwa.

Wojna Europejska 1914—18 r. w całej pełni wykazała błędność pojęcia, że tylko wojsko, tylko dyscyplina i zaopatrzenie armji we wszystkie najnowsze sposoby walki i wykorzystanie techniki daje gwarancję zwycięstwa.

Zdaniem tym nie chcę bynajmniej przekreślać znaczenia, jakie mają dla wojny: ilość i jakość żołnierza oraz jego zaopatrzenie. Są to bardzo poważne czynniki, odgrywające znaczną rolę w terenie walk, ażeby wartość ich pomniejszać.

Chcę jedynie podkreślić znaczenie, jakie ma dla wyników wojny odporność zahartowanego duchowo i fizycznie społeczeństwa.

Wojna Rosyjsko-Japońska 1904—5 r. dała nam klasyczny przykład, jak duże znaczenie należy przywiązywać nietylko do konfiguracji bagnetów w terenie walk, ale i do tężyzny psycho-fizycznej narodu.

Z jednej stronu, lilipuci, kilkumiljonowy naród — z drugiej Goliat, który na arenę walki mógł rzucić tyle wojska, ile wynosiła cała ludność Japonji. I kolos został powalony, gdyż w samej Rosji nikt o wojnie nie myślał, wojna ta była dla społeczeństwa rosyjskiego obcą, a żołnież na froncie nie czuł za sobą moralnego poparcia współrodaków. To zdecydowało o przegranej.

A wojna Polska 1919—1921 r.? Najazd hord bolszewickich na Warszawę?

Żołnierz Polski przygnębiony, rozbity duchowo, cofał się nie mając dość siły ducha, ażeby całym swym wysiłkiem fizycznym rzucić się naprzód.

Lecz gdy pod Warszawą poczuł, że za nim stoi cały naród—gotów czynem poprzeć jego wolę zwycięstwa—odrodził się i zwyciężył.

Któż wówczas stanął w jednym szeregu z żołnierzem? Kto zaznaczył tą łączność jego z resztą społeczeństwa?

W pierwszym rzędzie związki harcerstwa, sokole, dawne P. O. W. i towarzystwa sportowe.

Był to jednakowóż ruch mało skoordynowany.

Był zapał — nie było planu.

Gdyby całe społeczeństwo było należycie przyszykowane do wojny, gdyby wola zwycięstwa przeniknęła umysły wszystkich—kto wie, czy wojna polsko-rosyjska nie byłaby ukończona znacznie wcześniej—po zdobyciu Wilna, Mińska i Kijowa.

Dzisiaj, w okresie pokoju, mając doświadczenia ubiegłych walk — musimy poważnie zastanowić się nad problematem rozwoju i potęgowaniem tężyzny duchowej i fizycznej społeczeństwa, a w pierwszym rzędzie młodzieży.

Państwa Zachodnio-Europejskie dostatecznie zdają sobie sprawę ze znaczenia, jakie ma dla tych państw realizacja tych zadań.

Odpowiedni projekt francuskiej ustawy rozciąga obowiązkowe wychowanie fizyczne na młodzież od lat 6 do chwili wstąpienia do wojska. W Szwajcarji ćwiczenia gimnastyczne obowiązują już od 6 roku życia, zaś od 10 roku zaczynają się ćwiczenia wojskowe. Od 14—20 r. młodzież zrzeszona w organizacjach gimnastycznych i sportowych ćwiczy się w strzelaniu. Niemcy ograniczone w zbrojeniach stworzyły cały szereg organizacji sportowo-wojskowych, które pozwalają utrzymać państwo Niemieckie na silnej podstawie militarnej i pogodzić się z ograniczeniami zbrojeń, narzuconemi przez traktat Wersalski.

Czechy uchwaliły również odpowiednią ustawę.

W Anglji są szeroko popierane przez rząd organizacje o charakterze przygotowawczo-wojskowym.

W Polsce bardziej jeszcze, niż gdzieindziej każdy obywatel winien być obrońcą Rzeczypospolitej. Składa się na to nasze położenie polityczne i geograficzne, które stwarza dążności odwetowe ze strony naszych sąsiadów ze Wschodu i Zachodu.

Tembardziej tutaj na Kresach, gdzie poziom intelektualny i uświadomienie mas stoi na bardzo nizkim poziomie, winniśmy dążyć do przysposobienia miejscowej ludności, a szczególniej młodzieży do wysokich zadań obywatela — obrońcy Ojczyzny.

Jest to naszym nakazem płynącym z troski o całość kraju i zachowanie niepodległości.

Zadanie to osiągniemy przez skoordynowanie prac nad przysposobieniem wojskowym z ogólnym systemem wychowania narodowego młodzieży, wpajanie kardynalnych cnót żołnierza — karności, odpowiedzialności, oraz wyrobienie sprawności, wytrzymałości, pewności siebie, tych podstaw siły bojowej narodu.

Poza tymi względami za wychowaniem fizycznym i wojskowym młodzieży przemawiają względy natury finansowej i gospodarczej.

Trudności finansowe naszego Państwa nie pozwalają na utrzymywanie tej ilości wojska, która byłaby dostateczną rękojmią utrzymania pokoju i zabezpieczenia granic w początkach wojny, z drugiej zaś strony wyniszczenie kraju pod względem gospodarczym przemawia za pozostawieniem jaknajwiększej ilości rąk do pracy nad odrodzeniem ekonomicznem narodu.

Pobudzenie więc najszerszych warstw do organizowania się w związki sportowe, o charakterze wojskowo-wychowawczym, umożliwi Państwu bez znacznych kosztów utrzymanie sprawności bojowej narodu, skrócenie czasu służby, ograniczenie zbrojeń, zaś w czasie wojny umożliwi szybsze i sprawne zapełnienie szeregów, przygotowanych do trudów wojennych, silnych duchem i pełnych poczucia obowiązku.

Ideji przysposobienia wojskowego nie należy rozumieć jako militaryzacji narodu. Opieramy się głównie na wychowaniu fizycznem młodzieży, na przygotowaniu jej do trudów życia polowego, na wychowaniu w niej cnót karności, obowiązkowości i ofiarnego ducha. Zalety te, służące potrzebie wojennej staną się zarazem dźwignią i motorem wychowania młodzieży na dzielnych obywateli, przygotowanych do pracy i życia społecznego.

J. Czajewicz.

Rozpowszechniajcie ideję cegiełek na budowę parku Sportowego w Bielsku Podlaskim.

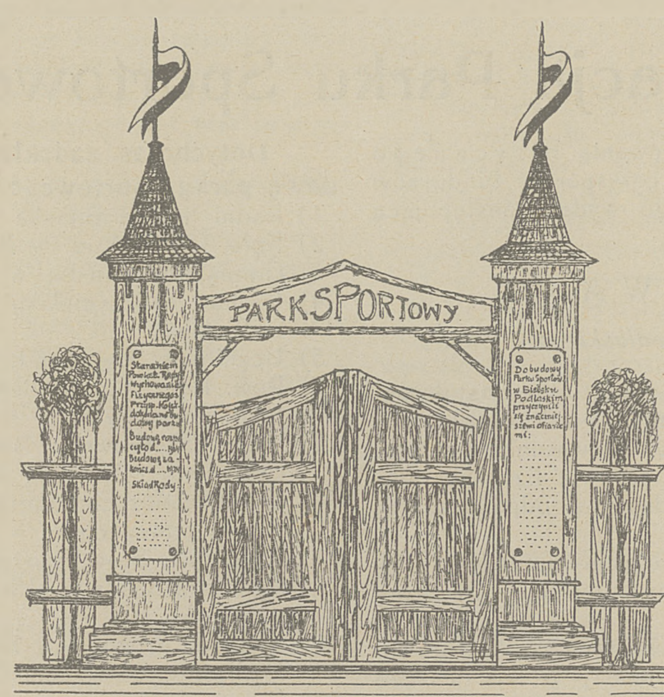
Park Sportowy w Bielsku Podlaskim.

Garść danych statystycznych. — Cel i zadania parku. — Plan budowy. — Otwarcie.

W miesiącu listopadzie rzucona została myśl wybudowania parku sportowego w Bielsku-Podlaskim. Miejsce na ten cel ofiarowała Powiatowej Radzie Wychowania Fizycznego — Rada miasta Bielska, przeznaczając pod budowę parku obszerny, przeszło 30.000 m^2 wynoszący teren. Akcję wziął w swoje ręce Komitet Wykonawczy, w skład którego weszli przedstawiciele miejscowych władz administracyjnych, szkolnych, wojskowych i organizacji wojskowo-wychowawczych.

Przy poparciu D-cy O. K. IX., gen. Szuberta, wszystkich urzędów i władz w Bielsku-Podlaskim, a w szczególności kierownika Biura Odbudowy p. Nowocienia (pierwszy szkic parku wykonano w jego biurze), nadleśniczego p. Niecia i naczelnika Zarządu Okręgowego Lasów w Siedlcach p. Nayma, złożony został obszerny memorjał do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który przychylnie zaopinjowany przez Wydział P. W. Ministerstwa Spraw Wojskowych znalazł swoje rozwiązanie w przyznaniu Komitetowi Wykonawczemu zapotrzebowanej ilości materjału tartego i okrągłego po cenach taksy z ulgą 30%.

W międzyczasie (18.I. b. r.) zawiązała się Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Bielsku-Podlaskim, która przejęła od Komitetu dalszą akcję.

Projekt bramy parku sportowego w Bielsku Podlaskim z pamiątkowemi tablicami.

Wykonał inż. W. Żarniewicz.

Na zebraniu organizacyjnem Powiatowej Rady wyłoniona została ściślejsza Komisja budowy parku sportowego, w skład której weszli: burmistrz miasta, inżynier Żarniewicz, prokurent Banku dla Handlu i Przemysłu Czajewicz i oficer instrukcyjny porucznik Kawalec Tadeusz. Komisja zarezerwowała sobie prawo kooptacji członków w miarę rozwoju prac.

Kilka imprez dochodowych, zorganizowanych przez Powiatową Radę, dało w ciągu niespełna miesiąca czasu półtora miljarda marek czystego zysku, który to zysk został przeznaczony jako kapitał zakładowy budowy parku.

Odezwa Powiatowej Rady do obywateli Bielska i okolic w sprawie fundowania cegiełek na rzecz budowy parku (zamieszczamy ją na innem miejscu), to dalszy etap na drodzie realizacji zamierzonych prac.

Podkreślić jeszcze trzeba specjalnie ofiarność i obywatelskie stanowisko gimnazjum w Bielsku-Podlaskim i Związku Strzeleckiego, które cały czysty zysk z urządzonej Akademji styczniowej przelały do kasy Powiatowej Rady na wspomniany wyżej cel. Na uznanie również zasługuje inicjatywa Bielskiego Koła Teatralnego, deklarującego cały dochód z mającego się odbyć przedstawienia dla Powiatowej Rady, na potrzeby związane z budową parku.

* * *

Przyszły Park Sportowy w Bielsku-Podlaskim stanie się w pierwszym rzędzie warsztatem pracy nad rozwojem fizycznym młodzieży od lat najmniejszych, prócz tego zaś, będzie on miejscem zdrowej rozrywki i wypoczynku dla szerokich kół mieszkańców Bielska i Okolic.

Cel pierwszy zostanie osiągnięty przez wybu-

dowanie według nowoczesnych wymagań boiska do gry w piłkę nożną, boiska treningowego, bieżni lekko-atletycznej i innych urządzeń do lekkiej atletyki, toru przeszkód dla organizacji wojskowo-wychowawczych, kortu tenisowego, oraz przez urządzenie gier i zabaw dla najmłodszych.

Cel drugi osiągnie się przez włączenie w kompleks boisk sportowych lasku, pozostałego po dawnych koszarach rosyjskich. Lasek ten doprowadzony do porządku, zadrzewiony i odpowiednio urządzony. stworzy prawdziwe warunki wypoczynku dla utrudzonych pracą zarobkową mieszkańców powiatu.

Cały nierówny teren zostanie zniwelowany.

W planie jest wybudowanie krytej trybuny, obszernych szatni i konchy dla orkiestry.

W bramę wejściową będą wmurowane dwie tablice, jedna z oznaczeniem daty rozpoczęcia i zakończenia budowy, a druga z wyrytemi nazwiskami instytucji i osób, które się przyczynią przez zakupienie cegiełek do budowy parku sportowego.

Projekt przewiduje wysokie ogrodzenie sztachetowe, które będzie z zewnątrz zadrzewione przez wykorzystanie święta sadzenia drzew. W tym kierunku przyrzekł swoje poparcie Inspektor Szkolny powiatu bielskiego.

* * *

Jako termin otwarcia Parku Sportowego przewiduje się 3-go maja b. r.

O ile wszystkie plany i projekty dotyczące budowy zostaną zrealizowane, przybędzie naszemu miastu prawdziwie wartościowa placówka.

T. K.

Fundacja Parku Sportowego.

Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego w Bielsku-Podlaskim, chcąc przysporzyć funduszów na budowę parku sportowego wydała następującą odezwę do społeczeństwa:

ODEZWA.

Do Obywateli Bielska Podlaskiego i Okolic.

W niepodległej Polsce naczelnym postulatem narodowym musi być utrzymanie tak drogo okupionej niezawisłości państwowej, warunkiem czego głównym i nieodpartym jest zdrowie fizyczne młodzieży, a co zatem idzie zdrowie i odporność całej społeczności narodowej.

Postulat ten musi należycie ruzumieć i wydatnie realizować każdy prawy, miłujący Ojczyznę swą obywatel.

Musimy przyznać ze wstydem, że w sprawie wychowania fizycznego młodzieży u nas jeszcze bardzo mało zrobiono i dlatego też apelujemy do Was, Obywatele, byście pospieszyli z pomocą Powiatowej Radzie Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w postaci jednostkowego, lub zbiorowego fundowania cegiełek na budowę warsztatu pracy nad rozwojem fizycznym młodzieży t. j. **Parku Sportowego w Bielsku-Podlaskim.**

Gwoli zaś zasady: „aby zasługa się krzewiła, szerzy ją należy", nazwisko każdego ofiarodawcy wypisane będzie na kamiennej tablicy przyszłej bramy Parku Sportowego.

Cegielka kosztuje: 60 złotych polskich, które wpłacać można na rachunek bieżący Rady, w Agenturze Banku dla Handlu i Przemysłu w Bielsku-Podlaskim.

Mamy nadzieję, że apel nasz nie pozostanie bez echa i znajdzie żywy oddźwięk w całem społeczeństwie powiatu Bielskiego.

Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Bielsk-Podlaski, dnia 1-III 1924 r.

Dotychczas zadeklarowali cegiełki na budowę parku sportowego á 60 złotych:

1)	Radni miasta Bielska	4 cegiełki
2)	Koło Teatru Lud. w Bielsku . .	3 „
3)	Gimnazjum państw. w Bielsku . .	2 „
4)	Grono nauczycielskie Preparandy w Bielsku	1 cegiełkę
5)	Uczniowie Preparandy w Biel. . .	1 „
6)	Pow. Kom. Uzupełnień w Biel. .	1 „
7)	Inspektorat Szkolny w Biel. . .	1 „
8)	Urząd Skarbowy w Bielsku . . .	1 „
9)	Starostwo i Samorz. w Biel. . .	1 „
10)	Grono nauczyciel. męskiej i żeńskiej szkoły powszechnej w Biel. . . .	1 „
11)	Okręgowe Stow. Spożywców w Biel.	1 „
12)	Agentura Banku dla Hand. i Przem. w Bielsku	1 „
13)	Wydział drogowy w Bielsku . .	1 „
14)	Nadleśnictwo w Bielsku	1 „
15)	Policja Państwowa w Bielsku . .	1 „
16)	Kadra Szw. Zap. 27 p. Ul. w Biel.	1 „
17)	Klub Obywatelski w Bielsku. . .	1 „
18)	Płk. P. Hapanowicz	1 „
19)	Nacz. Stacji B.-Podl. p. Borkowski	1 „
20)	Spółka Wyd. „Gniazdo" w Wilnie	1 „

Razem zadeklarowano dotyczas 26 cegiełek.

Mniejsze ofiary na budowę Parku Sportowego złożyli:

P. Roswęs	5.000.000 mk.
P. Czajkowski	2.000.000 mk.
P. Rezler	1.000.000 mk.
P. Hapanowicz	1.000.000 mk.
P. A. Boćkowski	1.000.000 mk.

Ofiary na rzecz budowy parku sportowego składać można w Agenturze Banku dla Handlu i Przemysłu.

Z życia sportowego Bielska.

Łyżwiarstwo.

Nizinny teren Podlasia niezbyt sprzyja rozwojowi takich sportów zimowych, jak narciarstwo i saneczki, natomiast w zupełności nadaje się do uprawiania łyżwiarstwa i hokeju.

Z tych dwuch odmian sportu łyżwiarskiego, udało się zorganizować w tym roku tylko pierwszą (łyżwiarstwo).

Na terenie udzielonym bezinteresownie Powiatowej Radzie Wychowania Fizycznego przez księdza prefekta Olszewskiego, urządzona została ślizgawka, która aczkolwiek nie była ostatnim wyrazem techniki, jednak ogromnie przyczyniła się do spopularyzowania sportu łyżwiarskiego.

Miarą zainteresowania się tym sportem był tłumny udział młodzieży miejscowego gimnazjum w urządzonych w dniu 24-go lutego zawodach łyżwiarskich. Startowało ogółem 15 zawodników, z czego: 10 członków gimn. klubu sportowego „Legia”, 1 członek Zw. Strzeleckiego i 4 niestowarzyszonych.

Na program złożyły się następujące punkty: defilada, jazda szybka i jazda sztuczna.

Przy dźwiękach orkiestry strażackiej, użyczonej bezinteresownie dzięki staraniom inż. Zarniewicza, przedefilowali zawodnicy przed dość licznie zebraną publicznością, przechodząc z czwórek w dwójki, w rząd i z powrotem w czwórki.

Po wylosowaniu miejsc odbyły się 4 przedbiegi juniorów na 500 mtr., z których zwycięscy: Zalewski Konstanty, Nawrot Stefan, Skabałanowicz Mikołaj i Kossowski Eugenjusz weszli do finału.

Wyniki w poszczególnych konkurencjach były następujące:

Bieg główny juniorów na 500 mtr.:

1) Kossowski Eugenjusz (niestowarzyszony), 2) Zalewski Konstanty (gimn. Kl. Sp. „Legia”), 3) Nawrot Stefan (gimn. Kl. Sp. „Legia”).

Bieg seniorów na 500 mtr.:

1) Prof. gimn. Czajkowski, 2) Boćkowski (Zw. Strzelecki).

Bieg juniorów na 1000 mtr.:

1) Burzyński Michał (Gimn. Kl. Sp. „Legia”), Kossowski Eugenjusz, 3) Puchalski Edward (Gimn. Kl. Sp. „Legia”), 4) Malinowski Piotr (Preparanda).

Jazda sztuczna odbyła się tylko w zmniejszonym zakresie z powodu niedostatecznego treningu zawodników.

Dla urozmaicenia programu urządzony został w przerwie bieg najmłodszych (nowicjuszy), który się spotkał z żywym aplauzem rozweselonej nim publiczności.

Kierował zawodami por. T. Kawalec. Sędziami czasu byli pp.: Nieć, Pażucha i Ksepko.

Ogólny wynik zawodów można uważać za dodatni, o ile się zważy, że odbyły się one na zmniejszonym z powodu zasp śnieżnych torze i że większość zawodników nie miała dostatecznego treningu. Z juniorów wybijali się na pierwszy plan opanowaniem stylu jazdy: Burzyński Michał i Kossowski Eugenjusz. Czasy z wyżej przytoczonych powodów były słabe.

Wnosząc z zainteresowania się łyżwiarstwem naszej młodzieży, można przypuszczać, że przyszła zima zgromadzi jeszcze większe grono zwolenników tego zdrowego sportu na torze łyżwiarskim w Bielsku Podlaskim.

Piłka nożna.

Zbliżający się sezon piłkarski zapowiada się w tym roku doskonale. Przedewszystkiem są wszelkie dane, że w pierwszej połowie maja prace nad budową parku sportowego w Bielsku-Podlaskim posuną się już tak daleko, że istniejące na terenie naszego miasta zrzeszenia sportowe będą mogły rozgrywać zawody na dobrze urządzonych boiskach.

Do współzawodnictwa staną w tym roku 4 kluby sportowe, a mianowicie: „Gimnazjalny Klub Sportowy „Legia”, Bekas (Bielski Klub Sportowy), Strzelec i Klub Sp. Och. Straży Ogniowej w Biel.

Przesądzać pierwszeństwa w piłce nożnej w tym roku nie można. Trening i systematyczna praca towarzystw sportowych będą miały decydujące znaczenie dla wyników.

Istnieje tendencja do zorganizowania się w podokręg Warszawskiego Okręgu piłki nożnej. Jest w planie sprowadzenie kilku dobrych drużyn z Wilna, Białegostoku, Warszawy i Brześcia nad Bugiem i okolic, urządzenie pierwszych oficjalnych zawodów o mistrzostwo Bielska, oraz kilku międzymiastowych spotkań, jak: Białystok — Bielsk, Brześć — Bielsk i ewentualnie późną wiosną Wilno — Bielsk.

Które z tych projektów zostaną zrealizowene, pokaże najbliższy sezon.

Kronika sportowa.

Przygotowania Polski do Olimpjady paryskiej.

Jak dotąd zapewniony jest udział w Olimpjadzie paryskiej naszej reprezentacyjnej drużyny piłki nożnej, naszych lekkoatletów, kolarzy i jeźdźców.

W sprawie przygotowania piłkarzy czyni energiczne starania P. Z. P. N. w Krakowie, który stworzył specjalny, lokalny Komitet Olimpijski dla zbierania brakujących jeszcze funduszów. Wyznaczeni przez kapitana związkowego P. Z. P. N. por. Obrubańskiego najlepsi piłkarze z czołowych klubów sportowych Polski rozpoczną już w najbliższym czasie przedolimpijskie treningi.

O lekkoatletycznej reprezentacji myśli P.Z.L.A. w Warszawie, który urządza w Warszawie w dn. 8 i 9 czerwca pierwsze eliminacyjne zawody, a w dn. 14 i 15 czerwca we Lwowie ostateczne, przedolimpijskie zawody, dla najlepszych kandydatów na Olimpjadę.

Kolarze nasi trenują się już od dawna. Mistrz Polski w kolarstwie Tomasz Stankiewicz wyjechał do Paryża na treningi przed Olimpjadą i weźmie udział w międzynarodowych zawodach we Włoszech (w dn. 13 kwietnia) oraz w Kopenhadze.

W Paryżu trenują się również Stef i Garley z Cracowji, a mają również wyjechać do Paryża Szymczyk, Lange i Höchsman.

Jeżdzcy nasi zwrócili na siebie uwagę całego świata już w zeszłym roku, gdy na międzynarodowych zawodach hippicznych w Nicei i Rzymie zdobyli 2 miejsce po Włochach.

Obecnie dla treningu przed Olimpjadą utworzona została specjalna grupa Olimpijska, w skład której wchodzą najlepsi jeźdzcy Polski.

Udział naszych wioślarzy, pływaków, szermierzy, bokserów, zapaśników, tennisistów, strzelców i t. d. w Olimpjadzie Paryskiej jest jeszcze przedmiotem polemiki prasowej.

Nowy Zarząd Związku Związków Sportowych.

Na Walnem Zebraniu Związku Związków Sportowych, które się odbyło w Warszawie w dn. 16/III b. r. wybrany został nowy Zarząd tej naczelnej instytucji kierowniczej polskiego sportu.

Prezesem został wybrany wice-marszałek Sejmu St. Osiecki, wice-prezesem p. B. Kowalewski, sekr. hon. dr. Orłowicz, a skarbnikiem dr. Wyżykowski. Jako członków powołano do nowego Zarządu szereg najwybitniejszych organizatorów i działaczy sportowych.

Sukces Polski w Westerowie.

W międzynarodowych zawodach narciarskich w Westerowie (w Czechach) zdobyli nasi narciarze puhar „Karpathen Post" wygrywając bezkonkurencyjnie bieg rozstawny.

Ogółem zdobyli Polacy 20 nagród.

Mistrzostwo Armji w narciarstwie na rok 1924 zdobył strz. Krzeptowski Andrzej, 2) por. Wójcicki Zbigniew, 3) por. Folwarczny Roman.

Krzeptowski zdobył również mistrzostwo Zakopanego.

Ogólne zawody strzeleckie Zw. Strzeleckiego.

W maju 1924 r. odbędą się ogólne zawody strzeleckie Związku Strzeleckiego, które będą generalną próbą przed Olimpjadą paryską.

Ostatnie wyniki w piłce nożnej.

Cracowia—Olsza 5:1, Wisła—Jutrzenka 13:2, Legja—A.Z.S. (Warszawa) **8:1, Warta—T.K.S. 2:2, Ł.T.G.S.—Union 0:0, Pogoń** (Katowice)**—Ruch 3:2, Gedanja** (Gdańsk)**—Schupo 3:2.**

Z pism i wydawnictw.

„Przysposobienie Wojskowe" — Komunikat poświęcony sprawom wychowania fizycznego, oraz pracy kulturalno-oświatowej. Wilno, luty 1924 r. Nr. 1-szy. Redaktor i wydawca por. Edmund Galinat, oficer instrukcyjny P. K. U. Wilno. Jest to jedyne dzisiaj w Wileńszczyźnie pismo, poruszające sprawy wychowania fizycznego, oraz pracy kulturalno-oświatowej na terenie organizacji wojskowo-wychowawczych.

Nowiny sportowe „Stadjonu". Znany dziś w całej Polsce i ogromnie poczytny tygodnik sportowy „Stadjon", poświęcony wychowaniu fizycznemu i przysposobieniu wojskowemu młodzieży rozpoczął wydawanie „Nowin Sportowych", które się ukazują w każdy poniedziałek i przynoszą najświeższe i najbardziej aktualne wiadomości sportowe z całej Polski i z zagranicy. „Nowiny Sportowe" wychodzą w Warszawie w formacie pisma codziennego i są żywo i ciekawie redagowane przez kpt. Królikowskiego. Adres Redakcji i Administracji tego doskonałego dziennika sportowego mieści się w Warszawie, przy ul. Senatorskiej w galerji Luxemburga.

Prenumeratorzy „Stadjonu" otrzymują „Nowiny Sportowe" jako dodatek do tygodnika sportowego. *Red.*

Kronika społeczna.

Wieczór literacki gimnazjum państwowego w Bielsku Podlaskim.

W sobotę dnia 8/III i w niedzielę dnia 9/III w lokalu tutejszego Koła Polek odbył się wieczór literacki poświęcony uczczeniu stuletniej rocznicy procesu Filaretów w Wilnie.

Pierwszy wieczór urządzony był wyłącznie dla młodzieży szkolnej miejscowych szkół powszechnych, preparandy i gimnazjum.

Drugi wieczór o zmienionym nieco programie przeznaczony był dla szerszego ogółu.

Wieczór rozpoczął wstępnem przemówieniem dyrektor tutejszego gimnazjum p. E. Sojecki, który podkreślił wielki entuzjazm i zapał do nauki ówczesnej młodzieży, gorące umiłowanie etycznych i narodowych ideałów, oraz wyrobione poczucie obywatelskich obowiązków wobec rozszarpanej przez rozbiory i nękanej przez zaborców ojczyzny.

Nauczyciel gimnazjum p. Mercik wygłosił następnie odczyt na temat: „Podłoże ideowe T-wa Filaretów", ilustrując w sposób fachowy nurtujące wówczas w Europie prądy i atmosferę w jakiej się kształtowały dusze młodzieży, zgrupowanej w Towazystwie Filaretów.

Trzeci numer wieczoru stanowiły deklamacje. Uczennica Nawrotówna deklamowała „Pieśń Adamową", a uczeń T. Osmólski—„Odę do młodości".

Chór gimnazjalny pod kierunkiem p. Sarnackiego odśpiewał: Pieśń Filaretów, Hymn Filaretów, oraz pieśń Filarecką Zana.

W związku z tematem, prefekt gimnazjalny ks. L. Olszewski, posługując się 60 doskonałymi obrazami świetlnemi zaznajomił słuchaczy z ważniejszemi artystycznemi i historycznemi zabytkami Wilna, podkreślając od wieków polski charakter tego miasta.

Na zakończenie wieczoru dano żywy obraz: Na etapie J. Malczewskiego.

Całość wieczoru wypadła dodatnio.

Tylko żałować należy, że na niedzielny wieczór publiczność nie dopisała i że mała sala Koła Polek była w połowie pusta.

Inicjatorem wieczoru był dyrektor gimnazjum.

Z działalności Koła Teatru Ludowego w Bielsku Podlaskim.

W roku 1919 zawiązało się w Bielsku Podlaskim Koło Teatralne. Powstało ono w bardzo trudnych warunkach, gdyż inteligencji polskiej było wówczas mało, a brak technicznego aparatu utrudniał ogromnie pracę. Mimo to zdołano wystawić cały szereg sztuczek, z których dochód przeznaczano na cele różnych instytucji społecznych.

Ważnym krokiem naprzód w rozwoju Koła było wydzierżawienie od magistratu na przeciąg 2 lat sali teatralnej. Zasłużył się w tym kierunku wielce b. prezes Koła p. Kłos.

Po pewnym czasie działalność Koła zaczęła zamierać i w roku 1921 doszło ono do ostatecznego upadku.

Dopiero 17 maja 1921 r. przynosi korzystną zmianę.

Grupa członków Koła Teatru Ludowego w Bielsku-Podlaskim.

Grono miłośników sceny, chcąc utrzymać tak doniosłą placówkę, zwołało Walne zebranie i dokonało reorganizacji. Dawne Koło Teatralne zostało rozwiązane, a zawiązano nowe pod nazwą Koła Teatru Ludowego, które przystąpiło do Związku Teatrów Ludowych w Warszawie.

W roku 1922 — Koło Teatru Ludowego zawarło kontrakt z Okręgowym Stowarzyszeniem Spożywców i przeniosło się do lokalu tego stowarzyszenia przy ul. Litewskiej.

W nowym lokalu wystawiono sztukę ludową w 2 aktach Anczyca p. t. „Łobzowianie", dochód z której przeznaczono na odbudowanie sceny.

Od dnia 25/V 1922 r. do dn. 7/XI 1923 r. Koło było nieczynne.

W październiku 1923 r. po ustąpieniu prezesa Koła p. Majcherskiego (z powodu jego przeniesienia do Sokółki), stworzony został Komitet składający się z 3 osób, który zastępował prezesa do chwili wyboru nowego Zarządu.

Komitet ten wystawił w dniu 7/XI 1923 r. i 28/XI 1923 r. farsę Gellego „Swatka", i operetkę komiczną „Młynarz i Kominarz". Dochód przeznaczono na rzecz ochron w Bielsku. W dn. 17/XII 1923 r. ukonstytuował się nowy Zarząd w skład którego weszli: pp. E. Kos jako prezes, Krzysztowka, jako wiceprezes, Krzewski, jako skarbnik i p. Kosowa, jako sekretarka, oraz jako członkowie: pp. Obuchowiczowa i Wróblewski.

Obecnie Koło liczy 50 członków.

W programie Koła na najbliższy okres czasu leży przedewszystkiem wybudowanie w lokalu Klubu Obywatelskiego sceny, oraz wystawienie szeregu sztuk ludowych.

Koło nosi się również z zamiarem wyjazdu na prowincję w celach propagandowych.

Wybudowanie własnego domu z obszerną sceną i niezbędnemi urządzeniami, to cel dalszy, który w miarę zdobycia funduszów będzie można stopniowo realizować,

Miłośnik sceny.

Koło Polek.

Tak popularne dziś w Bielsku Koło Polek zorganizowane zostało latem 1919 roku, a więc w kilka miesięcy zaledwie po objęciu powiatu przez polskie władze administracyjne, jako oddział warszawskiej organizacji Koła Polek przy Polskim Białym Krzyżu. Początkowe prace ograniczyły się do współpracy z Macierzą Szkolną przy uruchomieniu biblioteki Macierzy i Domu Ludowego, który powstał z inicjatywy sfer urzędniczych. Dopiero zbliżająca się nawała bolszewicka tchnęła życie i wskazała cel Kołu Polek. Dzięki niestrudzonej inicjatywie i materjalnej pomocy ówczesnego, a niezapomnianego Starosty, inż. Józefa Sienkowskiego, Koło Polek zorganizowało doraźną pomoc przeciągającym przez Bielsk oddziałom wojskowym — a więc: punkt odżywczy na stacji kolejowej, gdzie wydawano gorącą herbatę i pieczywo, punkt informacyjny i rozdawanie bielizny i onucek.

Inwazja bolszewicka przerwała w Bielsku prace członkiń Koła, lecz prowadziły ją one dalej tam, gdzie los je rzucił. Po inwazji bolszewickiej działalność Koła na czele którego stanęła dr. Złotnicka, znacznie się ożywiła. Uruchomiono własną już bibljotekę, urządzono odczyty dla żołnierzy, gwiazdkę i święcone, utworzono opiekę nad miejscowemi ochronkami, kurs dla żołnierzy zimą, — niesiono pomoc materjalną niezamożnej dziatwie, szkolnej, uchodźcom i zdemobilizowanym.

W końcu 1922 roku wydzierżawiono dom, uruchomiono tam stołówkę, czytelnię pism i bibljotekę. Kryzys finansowy jaki przechodziły wszystkie instytucje o charakterze społecznym w 1923 roku nie pozwolił Kołu Polek należycie rozwinąć swej działalności. Konieczne potrzeby ogólne były jednak zawsze zaspakajane i zawsze na wezwanie Koło Polek stawało do współpracy: jak podczas plebiscytu Wileńskiego, tak i obecnie w zbiorze złota na Skarb Narodowy.

Cel organizacji: praca dla wojska. Podejmiemy ją, Bóg da, w bieżącym roku zgodnie z wskazaniami naszej Rady Naczelnej.

Hasło!

To hasło, rzucone w Mińsku w samym początku walk za niepodległość, przez członkinie pierwszego Koła Polek:

„Za towarzyszy swoich murem stać".

P. G.

Z bruku Bielskiego.

Turniej szachowy. W lokalu Klubu Obywatelskiego w Bielsku Podlaskim odbywa się turniej szachowy, w którym biorą udział pp.: Inojewicz, Wawrentowicz, Czajewicz, Kos, Nieć, Krzewski, Antonowicz i por. T. Kawalec.

Uroczystość policyjna.

W dniu 19-go marca obchodziła miejscowa policja państwowa w Bielsku uroczyście imieniny starosty powiatu p. J. Wężyka.

Doskonale się przedstawiający oddział policji z karabinami prowadzony przez dzielnego K-dta p. Jarzęckiego i zastępcę K-dta p. Cegłowskiego, dokonał przy dźwiękach orkiestry policyjnej defilady.

Tegoż dnia wykonała orkiestra policyjna capstrzyk.

Echa karnawału.

Tegoroczny karnawał upłynął w Bielsku bardzo wesoło.

Doskonale bawiono się na zabawie Pow. Rady Wych. Fiz., w sali Klubu Obywatelskiego przystrojonej pomysłowo w emblematy wojskowe i sportowe.

Ogromnym powodzeniem cieszył się Bal Maskowy, urządzony przez Klub Obywatelski. Salę zdobiły świetne karykatury inż. W. Żarniewicza.

Na zakończenie karnawału odbył się tradycyjny „Śledź“, urządzony staraniem miejscowego Koła Polek.

Sala była udekorowana kilimami i pomysłowemi lampjonami.

Kilka zabaw urządziła również ruchliwa Straż Ogniowa wBielsku i Policja Państwowa.

Prócz tego odbył się w karnawale jeden Koncert - raut, urządzony z inicjatywy p. Starkowej na rzecz ochron w Bielsku.

Podczas zabaw przygrywały 2 orkiestry: Straży Ogniowej i policyjna.

Fundusz Olimpijski.

Powiatowa Rada Wychowania Fizycznego w Bielsku-Podlaskim zainicjowała w miesięcu marcu zbiórkę pieniędzy na fundusz olimpijski, która dała następujące wyniki:

P. K. U. Bielsk-Podlaski.

Pułkownik Kobordo Fabjan 10 miljonów mk., por. Kawalec Tadeusz 10, urz. wojsk. Wituski Czesław 10, urz. wojsk. Bielicki Tadeusz 5, wachmistrz Woytkowski Stanisław 5, sierżant Milejski Władysław 5, plutonowy Zalewski Stanisław 5, plutonowy Krupkowski Zdzisław 5, kapral Bortniczuk Teodor 5, kapral Mirkowski Mikołaj 5, urzędn. cywilna Lesiukiewiczówna Janina 5, st. szer. Ostowski Józef 5, st. szer. Bąk Stefan 5, st. szer. Panasiuk Paweł 4, szeregowiec Stanisławski Stanisław 3, urzęd. cywilny Ozimkiewicz Jerzy 1 i p. Lewkowski Grzegorz 5 miljonów marek pol.

Razem złożyło P. K. U.: **93 milj. mk. p**

Nauczycielstwo powiatu Bielsk-Podlaski.

Ruczaj Piotr 10 miljonów, nauczycielst. gminy Łosinka 10 milj., Kos Eustachy 5 milj., Liśkiewicz Jan 5 milj., Fulman Piotr 5 milj., Turkiewicz Aleksy 6 milj., Mikulski Rudolf 5 milj., Sirko Józef 5 milj., Dąbel Feliks 5 milj., nauczycielstwo gminy Masiewo 5 milj., Dziuba Włodzimierz 4 milj., Józwicki Stanisław 3 milj., Zepij Jan 3 milj., Wróblewski Tadeusz 3 milj., Kania Władysław 2 milj., Niewiarowska Marja 2 milj., Tymiński Włodzimierz 2 milj., Ziemiański Edward 2 milj., Dudzic Jan 2 milj., Barucki Wincenty 2 milj., Nóżko Jan 2 milj., Wilgat Stanisław 2 milj., Mojsiejenko Aleksander 2 milj., Mykietiuk Teodor 2 milj., Marecki Ferdynand 2 milj., Syrek Józef 2 milj., Kosiński Józef 1 milj., Ogórkiewicz Kazimierz 1 milj., Naumówna Marja 1 milj., Wietniewski Bolesław 1 milj., Dorożyński Włodzimierz 800 tys. mk. p.

Razem: **102 milj. 800 tys. mk. p.**

Pluton żandarmerji w Bielsku-Podlaskim.

Por. Kuzilek Henryk 2 milj., chor. Matczak Władysław 2 milj., wachm. Hrab Antoni 2 milj., wachm. Kędzio Henryk 1 milj., wachm., Sejut Wojciech 2 milj., st. żandarm Karp Kazimierz 1 milj. 500 tys., st. żand. Lorenc Kazimierz 500 tys., st. żand. Makowiecki Piotr 2 milj., st. żand. Górecki Czesław 500 tys., st. żand. Kordos Jakób 2 milj., st. żand. Bernaś Kazimierz 2 milj., żand. Zając Stanisław 2 milj. 500 tys., żand. Moślak Władysław 2 milj., żand. Hubik Andrzej 2 milj. mk.p.

Razem: **24 milj. mk. p.**

Łącznie zebrano 219.800,000, które przekazano P. K. I. O. w Warszawie.

Wydawca: Powiatowa Rada Wychow. Fizycznego i Przysposob. Wojskowego w Bielsku-Podlaskim.

DRUKARNIA „PAX“, TOW. WYD. „POGOŃ“ — UL. Św. IGNACEGO № 5. — WILNO.